

SENTÈNCIA 19-97 DE 19 DE SETEMBRE DE 1997

Ponent : M.I. Sr. Yves PICOD

ANTECEDENTS DE FET

I. RESULTANT: Que el M. Iltre. Tribunal de Corts dictà Sentència en la Causa núm. 130-3/95, en data 27 de novembre de 1.996, amb la següent part dispositiva: "FALLEM: Que hem de condemnar i condemnem Fabrice O.D. com autor responsable d'un delictes major de lesions per imprudència de l'article 197 del Codi Penal, fent-se aplicació de l'article 53.1, a la pena de SIS MESOS DE PRESÓ, dels quals quaranta dies fermes i la resta condicional, multa de CENT MIL PESSETES, suspensió del permís de conduir durant un any i pagament de les despeses processals causades. Diem que quan esdevingui ferma la Sentència serà d'aplicació a la pena de presó més amunt esmentada el decret d'indult del 7 d'abril de 1.996. En concepte de responsabilitat civil, declarem Fabrice O.D. totalment responsable, solidàriament amb la Companyia Multinacional Asseguradora, de les conseqüències civils de l'accident, ordenant-se la posta fora de causa del Fons Andorrà de Garantia d'Automòbils (FAGA). Constatem que Jerome M. ha renunciat a presentar qualsevol reclamació civil davant la jurisdicció penal andorrana, reservant la seva acció davant les jurisdiccions franceses. Condemnem solidàriament Fabrice O.D. i la Cia. Multinacional Asseguradora a pagar a la Caixa Andorrana de Seguretat Social la quantitat de 6.192.613.-pessetes, import de les despeses efectuades fins a la data de la seva demanda. Deixem pel període d'execució de Sentència fins a la consolidació de Jerome M. la liquidació definitiva dels drets de la CASS".

II. RESULTANT: Que contra la citada Sentència interposà recurs de Suplicació el Lletrat Jesús JIMÉNEZ NAUDI, en representació i defensa de la Cia. d'Assegurances MULTINACIONAL ASSEGURADORA, fonamentat en el motiu 9 de l'article 3 del Decret de 13 de juliol de 1.990, per infracció de les normes relatives a la responsabilitat civil.

En el seu escrit de recurs sosté que la Companyia va assegurar la motocicleta implicada i emetre un certificat d'assegurança, on es diu que Fabrice O.D. té contractada una pòlissa amb data 6-6-94 i venciment 5-6-95. Però Fabrice O.D. va retornar impagats els rebuts de l'assegurança corresponent a aquella anualitat, impagament implicant la resolució automàtica del contracte segons quedava estipulat contractualment.

Reprotxa a la Sentència del Tribunal de Corts de basar-se únicament en l'absència de comunicació d'extinció de l'assegurança. Remarca que és cert que existia un Decret d'obligatori compliment de 31 de gener de 1.973 que obligava a comunicar les extincions d'assegurança als Veguers, però que aquest Decret si no és nul per anticonstitucional és inaplicable a partir de la Constitució, a l'haver desaparegut les Vegueries.

Afegeix subsidiàriament que el Decret no comporta cap tipus de sanció per incompliment. L'acció per reclamar a la Cia. d'Assegurances no pot produir-se més que per via d'una relació contractual. Sosté que la manca de comunicació no comporta l'existència d'una responsabilitat en front de tercers, en l'absència de publicitat i que a més la comunicació de la extinció era coneguda a través del certificat vàlid per un any a comptar del 6 de juny de 1.994, tenint en compte que l'accident es va produir el 29 de juny de 1.995.

III. RESULTANT: Que el Ministeri Fiscal sol·licita la confirmació de la Sentència recorreguda, observant que el defecte de comunicació a les Autoritats constitueix per aquesta una culpa i prova de la seva responsabilitat, el que impedeix la seva invocació en cas d'accident de la garantia en front de tercers. Tanmateix invoca la natura d'ordre públic de la comunicació.

IV. RESULTANT: Que el Lletrat Josep Mª ARQUES CAMPILLO en defensa i representació de la Caixa Andorrana de Seguretat Social contesta el recurs de Suplicació. Subratlla que la responsabilitat de l'asseguradora deriva de l'article 4 del Decret de 31 de gener de 1.973 sobre l'assegurança obligatòria de vehicles automòbils i que l'objecte d'aquesta reglamentació era la protecció dels tercers per motius d'ordre públic i de justícia. Observa que el Cap de Govern, per Decret de data 9 de juny de 1.993, assumeix totes les competències dels Veguers en matèria d'ordre públic.

V. RESULTANT: Que el Llettrat Jaume BARTUMEU CASSANY, en representació del Fons Andorrà de Garantia Automòbils (F.A.G.A.) s'oposà al recurs presentat demanant la confirmació de la Sentència recorreguda, al considerar que el seu representat està exonerat de tota responsabilitat, ja que la Cia. MULTINACIONAL ASSEGURADORA no havia complert els requisits establerts en el Decret sobre assegurança obligatòria de vehicles automòbils de 31 de gener de 1.973. I que el citat Decret continua avui en plena vigència, doncs amb l'adopció del text constitucional hi ha hagut una absorció de competències per part del Govern que fa del tot innecessari modificar el text de la norma.

FONAMENTS DE DRET

I. CONSIDERANT: Que la Constitució no ha creat cap buit legal o jurídic en matèries ja regulades amb anterioritat.

Segons la disposició derogatòria, amb l'entrada en vigor de la Constitució queden derogades totes les normes anteriors en allò que la contradiguin; però el Decret de data 31 de gener de 1.973 no contradiu en res les normes constitucionals; al contrari, reforça la protecció i la seguretat individual de les persones front a perill creat pels accidents de la circulació; es pot dir que aquest Decret anticipa les preocupacions de solidaritat de la nova societat andorrana.

II. CONSIDERANT: Que la disposició transitòria tercera de la Constitució preveu per altra part l'assumpció per part del M. Iltre. Govern dels Serveis de Policia que fins aquella data estaven sota l'autoritat dels Veguers; en aplicació d'aquesta norma el M. Iltre. Sr. Cap de Govern per Decret de data 9 de juny de 1.993 assumeix totes les competències en matèria d'ordre públic, quedant sota la seva autoritat la Policia.

En la pràctica, la comunicació prevista pel Decret de data 31 de gener de 1.973 en el seu article 4, que es feia anteriorment a la Constitució al Director de la Policia per delegació ha continuat fent-se al mateix Servei.

III. CONSIDERANT: Per altra part que cal analitzar la natura de la comunicació; segons la Cia. Multinacional

Asseguradora, l'extinció del contracte era comunicada al moment mateix de la matriculació ja que el certificat d'un any produït era improrrogable. Aquest anàlisi, malgrat la seva subtilitat, és contrari a l'esperit i a la lletra del Decret de 31 de gener de 1.973. En efecte, l'article 4 preveu l'obligació de comunicació de la suspensió o de l'extinció del contracte d'assegurança "qualsevulla que sigui la causa". A més l'exposició de motius del referit Decret sembla significativa de la voluntat dels poders públics: "la necessitat d'evitar conductes antisocials com les dels que, havent contractat l'assegurança, deixen després el contracte sense efecte, sia per impagament de primes, sia per qualsevulla altra causa, amb el consegüent risc dels tercers que poden ésser afectats per la circulació dels vehicles no assegurats, exigeix establir, de manera explícita, l'obligació de mantenir l'assegurança en plena vigència i sancionar els contraventors d'aquesta obligació".

Com ho subratlla molt adequadament l'advocat de la CASS, són motius d'ordre públic i de justícia que justifiquen aquestes disposicions. La intenció dels poders públics a través de l'obligació de comunicació, era de fer beneficiar als tercers d'una protecció creada per una aparença i d'incitar la policia andorrana a controls preventius. Això significa que per motius d'ordre públic imperatiu, la protecció dels tercers està per sobre de la voluntat de les parts expressada en el contracte sense perjudici dels recursos posteriors dels que pot disposar ulteriorment les Cies. d'assegurances contra els seus assegurats

IV. CONSIDERANT: en fi, que la Cia. sosté que l'acció per reclamar-li una indemnització no pot produir-se més que per via d'una relació contractual. Però la Llei també és font d'obligacions malgrat que no va indicar de manera clara la sanció de l'obligació de comunicació. Cal remarcar que és molt freqüent en dret comparat que el legislador creï obligacions civils sense preveure una sanció precisa (la famosa distinció francesa entre nul·litats textuais i virtuals en matèria contractual és un exemple simptomàtic). Si tal consideració seria evidentment inadmissible en dret penal per aplicació del principi de legalitat (nullum crimen sine lege) el jutge disposa quasi sempre d'un poder d'apreciació en matèria civil quan el text legal preveu una obligació sense precisar una sanció; a més en aquest cas la sanció pronunciada és la conseqüència implícita i lògica del text, d'acord amb la voluntat del legislador. No existeix tampoc cap violació de l'article 9 de la

Constitució, la Cia. d'assegurances essent condemnada per omissió que en el moment de produir-se constitueix una falta precisa i concreta.

V. CONSIDERANT: En conseqüència que la Sentència recorreguda està perfectament motivada i per tant mereix total aprovació, sobretot quan conclou que la violació de la obligació de comunicació per part de les Cies. d'assegurances ha de provocar la garantia dels tercers.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, així com els Usos i Costums i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DE C I D I M

1.- Desestimar el recurs de Suplicació interposat en la present causa per la Companyia d'Assegurances MULTINACIONAL ASSEGURADORA.

2.- Confirmar íntegrament la Sentència dictada pel M. Iltre. Tribunal de Corts en data 27 de novembre de 1.996 en la Causa 130-3/95.

3.- Imposar les costes processals devengades al recurrent.

4.- Retornar la Causa al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.